

นาย ทศพร บุญกรี (เจมส์)

นักศึกษาสาขาการพัฒนาลังคม สำนักสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย การเข้าถึงสิทธิของแรงงานข้ามชาติกับปัญหาการถูกละเมิดสิทธิแรงงาน

ปัจจุบันจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจอุตสาหกรรมการประมงเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าทางทะเลที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ จึงทำให้แรงงานของประเทศเพื่อนบ้านแต่ละประเทศ เช่น พม่า กัมพูชา ลาว พยายามเดินทางเข้ามาเพื่อมาหางานทำในจังหวัดสมุทรสาคร ทั้งที่เข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมายและลักลอบเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย โดยอาชีพส่วนใหญ่ที่แรงงานข้ามชาติเข้ามาทำ คือ งานประมงทะเล หรืองานที่เกี่ยวข้องกับงานประมง เช่นทำงานในโรงงานแปรรูปอาหารทะเลแช่แข็ง รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้จังหวัดสมุทรสาครจึงเป็นจังหวัดที่มีแรงงานข้ามชาติเข้ามาทำงานอยู่เป็นจำนวนมากจึงทำให้เกิดปัญหาการถูกละเมิดสิทธิแรงงานอยู่เป็นประจำ ปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นเกิดจากการที่แรงงานขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนเองที่พึงจะได้รับ เช่นการถูกนายจ้างละเมิดสิทธิแรงงานกรณีค่าแรงค่าจ้างไม่เป็นธรรม การถูกยึดเอกสาร การทำงานเกินเวลา การไม่ได้รับการเยียวยาเมื่อประสบอุบัติเหตุจากการทำงานรวมถึงสวัสดิการต่างๆจากผู้ประกอบการ เป็นต้น

เหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้ทำให้แรงงานเสียสิทธิผลประโยชน์ของตนที่พึงจะได้รับจนทำให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนหรือ หน่วยงาน NGO ต่างก็ออกมาให้ความช่วยเหลือกลุ่มแรงงานที่ถูกละเมิดสิทธิแรงงาน แต่ทั้งหมดนี้ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการถูกละเมิดสิทธิแรงงานจากนายจ้างหรือนายหน้าที่หาช่องทางหรือช่องว่างของกฎหมายเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากแรงงานข้ามชาติ แต่เหตุผลสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นสืบเนื่องจากกลุ่มแรงงานข้ามชาติยังขาดความรู้ความเข้าใจในการสื่อสารเพื่อเข้าถึงสิทธิผลประโยชน์ของตนเองตามที่กฎหมายคุ้มครองแรงงานได้กำหนดไว้ ซึ่งมีแรงงานข้ามชาติจำนวนมากไม่น้อยที่ยังทำงาน โดยไม่รู้ว่าตนเองถูกละเมิดสิทธิแรงงานจากผู้ประกอบการ เนื่องจากไม่รู้ช่องทางในการเรียกร้องสิทธิกลับคืนจากนายหน้าและนายจ้าง เพราะแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ จึงทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐประกอบกับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐไม่ค่อยให้ความสนใจกับกลุ่มแรงงานข้ามชาติจึงทำให้แรงงานข้ามชาติไม่ได้รับความสะดวกในการเข้าถึงกระบวนการเรียกร้องสิทธิ การดำเนินการจึงเป็นไปได้ด้วยความล่าช้าไม่มีความคืบหน้าทำให้แรงงานข้ามชาติต้องเข้ามาขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาคประชาสังคม องค์กรเอกชนหรือ NGO เพื่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการช่วยเหลือตามกระบวนการของข้อกฎหมายคุ้มครองแรงงานอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

จากการศึกษากรณีตัวอย่างเคสที่ได้รับการช่วยเหลือจากมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงานหรือ LPN เรื่อง แรงงานข้ามชาติที่ประสบปัญหาถูกละเมิดสิทธิแรงงานไม่ได้รับความเป็นธรรมกรณีค่าแรงค่าจ้าง ถูกให้ออกจากงาน ถูกยึดเอกสาร (กรณีศึกษาสังปลา ช.พัฒนา 1 จังหวัดสมุทรสาคร)จากการศึกษาพบว่าแรงงานที่ถูกละเมิดสิทธิแรงงาน นายจ้างสั่งให้ทำงานตั้งแต่เวลา 06.00 - 19.00น. บางครั้งก็ทำงานถึง 22.00 น. ซึ่งแต่ละวันจะทำงานเกินวันละ 8 ชั่วโมงไม่เคยมีการจ่ายค่าล่วงเวลาและได้รับค่าแรง

นาย ทศพร บุญกรี (เจมส์)

นักศึกษาสาขาการพัฒนาลังคม สำนักสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ค่าจ้างเพียงเดือนละ 9,000 บาท และต้องทำงานทุกวันไม่มีวันหยุด มีการขีดเอกสาร รวมถึงถูกนายจ้างให้ออกจากงานโดยไม่ทราบสาเหตุ ไม่มีการบอกกล่าวล่วงหน้าตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานกำหนดไว้และไม่มีการจ่ายค่าชดเชยใดๆ จึงได้เดินทางเข้ามาร้องทุกข์กับทางมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงานหรือ LPN ให้ดำเนินการช่วยเหลือตามขั้นตอนกระบวนการตามกฎหมาย ทางมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงานหรือ LPN จึงได้ดำเนินการติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับเจ้าหน้าที่สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานต่อไป

จากกรณีนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่าแรงงานข้ามชาติถูกละเมิดสิทธิแรงงานขั้นพื้นฐานหลายด้านเช่น เรื่องค่าจ้างค่าแรง รวมถึงระยะเวลาในการทำงานที่เกินกฎหมายได้กำหนด ทุกปัญหาที่เกิดขึ้นกับแรงงานเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิยังเป็นประเด็นสำคัญที่หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันหาทางป้องกันและปราบปรามอย่างจริงจัง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรภาครัฐและองค์กรเอกชนควรมีการ ลงพื้นที่อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิที่แรงงานพึงจะได้รับ แก่แรงงานข้ามชาติในเขตพื้นที่ต่างๆ เพื่อที่แรงงานข้ามชาติจะมีความรู้และลดการเกิดปัญหาการถูกนายจ้างละเมิดสิทธิ นอกจากนี้ควรมีการลงพื้นที่ติดตามผลอย่างต่อเนื่องด้วย

www.labour.go.th (พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ฉบับ 6 ปี 2560)

ภาพแรงงานชาวเมียนมาเข้ามา
ร้องเรียนกับมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพ
ชีวิตแรงงานหรือ LPN เรื่องแรงงานข้ามชาติที่
ประสบปัญหาถูกละเมิดสิทธิแรงงานไม่ได้รับ
ความเป็นธรรม กรณีค่าแรงค่าจ้าง ถูกให้ออก
จากงาน ถูกขีดเอกสาร

นาย ทศพร บุญกรี (เจมส์)

นักศึกษาสาขาการพัฒนาระบบงาน สำนักสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ลงชื่อ.....

เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจ